

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Pl. 11. - BARCELONA

El dret, és el progrés de la humanitat; no hi ha cap dret contra aquest progrés.—E. RENAN.

SOCIALISME I SINDICALISME

El reconeixement als obrers de llur dret d'associació és, en els temps moderns, una de les més rescents conquestes de la llibertat i de la democràcia.

En les mateixes hores de la gran revolució francesa, Lechappelier alçà la seva veu en l'Assemblea Nacional per proposar, en nom de l'ordre públic i de l'interès de la nació, una llei de seguretat prohibint les agrupacions obreres.

Formalment, aquest dret que els treballadors conscients s'havien pres clandestinament, fou reconegut a França des de l'any 1864, restant però lletra morta per les arbitrarietats del poder públic bon punt s'afèblia l'esperit de lluita dels treballadors.

La vella societat endevinava que l'adveniment de la nova classe era l'anunciació de la seva mort i, per tots els medis, s'oposava a que prengué consciència.

Així, arreu del món, la història de les organitzacions obreres és la història de les persecucions contra els treballadors. Arran mateix de la Commune, després de la proclamació de la tercera República, les persecucions es repetiren. I no és fins l'any 1884, amb la llei Waldeck-Rousseau que, francament i democràticament, es reconegué la legalitat de la existència dels Sindicats. Quaranta anys fa tot just.

Les agrupacions i col·lectivitats obreres però no's mostraven, en general, excessivament capacitades de llur missió històrica. Fins al Congrés Internacional del 1880 no veiem el conjunt dels Treballadors afirmar el principi de la jornada de vuit hores.

Fou en el Congrés de Limoges de l'any 1895 que es constituí a França la «Confederació General del Treball», integrada per nuclis obrers sindicats, pertanyents a les distintes fraccions del socialisme, «guesdistes», «possibilistes», «alemanistes», «blanquistes», «independents», etc., és a dir, a tots els grups polítics i revolucionaris. En aquesta memorable assemblea fou sentat el principi de la unió de les forces obreres, decidint-se l'aplegament dels Sindicats en federacions nacionals reunides dins una Confederació. Realment, però, la fusió no es realitzà fins al Congrés de Montpellier de l'any 1902, en el qual pren data l'actuació homogenia del proletariat francès. El Cegetisme devingué un moviment formidable, imponent, que, pel seu caràcter revolucionari provocà les més vives angoixes dels governants i atragué l'atenció del món sencer.

Al costat d'això l'ingrés d'un diputat socialista en el Gabinet Waldeck-Rousseau, l'any 1899, seguit de les desercions d'hommes polítics tan prestigiosos dins el partit com Millerand, Briand i Viviani, provocà en les masses obreres—que amb la força insospitada assolida amb llur unió, cregueren, com tantes altres voltes en la història, haver conquerit l'instrument «definitiu» pel seu afranquiment—un terrible desgany sobre l'eficàcia del parlamentarisme i un corrent d'oposició vivíssim contra l'acció política.

Es viuen aleshores els moments d'exaltació lírica i suprema il·lusió de tots els inicis: la Revolució Social es imminet, l'instauració de la nova societat qüestió d'hores. No hi ha en la mateixa vida de Karl Marx unes hores idèntiques? No hem viscut nosaltres mateixos uns dies semblants?

Ha nascut el Sindicalisme com escola i com instrument de transformació social. Som als dies en que només es parla de

«alliberar els productors per la producció organitzada», del «treball lliure en la Societat lliure», del «Sindicat bastant-se a si mateix». Enfront del vell dogma, una mica atrofinat per les misèries dels homes, de l'acció política, s'en afirma un altre de nou i flamant, l'acció directa.

Amb Pelloutier, Delesalle, Sorrel, Pouget, Griffuelhes, Lagardelle i cent més, ha cristal·litzat a França un veritable cos de doctrina. Labriola, junior, a Itàlia; Michels, a Alemanya; Kritchewsky, a Rússia, etc., l'enriqueixen amb noves matitzacions.

Grandiloqüents, eixordadores, sovint violentes i sempre apassionades, esclaten les grans controvèrsies.

Després, com sempre quan hom fa via massa depressa, ve la crisi del desencant. El vell somni de la Revolució Social s'esfuma. No hi han miracles! El que ha estat fet amb cent centúries no's pot destruir en tres dies i refer en vintiquatre hores. Els obrers ho veuen: Cap home, cap Deu, cap mite podrà salvar-nos... Les profundes paraules de Marx ressonen més punyentes que mai en el cor dels homes de bona voluntat.—La emancipació dels treballadors ha d'ésser obra dels treballadors mateixos.

I després—beneit recomençament de la història—ve la reacció salvadora. No, no entrarem demà, com il·lusoriament ens havíem cregut, en la terra promesa. El paradís cobejat es lluny, molt lluny encara. Però ens basta la nostra convicció que el nostre regne es només d'aquest món perquè no defallim en la nostra voluntat de conquerir-lo. La ruta es llarga i el camí es dur. No hi fa res; caminem! Acostem-nos-hi! Això és lo que importa!

I fins aquest renunciament al guany immediat auriolava d'un reflexe d'immortalitat l'heroisme dels que lluitaven i morien per les belles Utopies inacessibles. Que hi fa que hagin d'ésser els homes de demà els qui cullin les roses de l'ensomni, si nosaltres haurem fruit el suprem goig humà de fecundar amb la pròpia sang la terra verge i el magne goig diví d'haver creat la lleveu noval.

Socialisme i Sindicalisme no's combaten ara. Tornem a caminar per paralels camins vers una fi mateixa: l'assoliment de la igualtat i la justícia social.

Un comentari de "El Socialista" sobre JUSTICIA SOCIAL

D'un vibrant article del vell company Joan Duran, intel·ligent i entusiasta delegat de la Federació Catalana en el Comitè del Partit Socialista Obrer d'Espanya, inserit en el nostre estimat col·lega «El Socialista» de Madrid, en transcrivim amb goig les ratlles següents:

«Veó en el horizonte de los ideales un risueño porvenir. Forzosamente el año nuevo será el de los acontecimientos políticos, con triunfos socialistas en Cataluña.»

«Existen muchos factores que inducen a hacer esta afirmación. Uno de los más recientes es la aparición del estimado colega JUSTICIA SOCIAL [que levantó su bandera roja y va penetrando en el corazón del hasta hoy inactivo e indiferente ciudadano catalán.]»

Es pel seu llenguatge socialista que es reconeixen els socialistes de cor.

La igualtat uniforme, idea que s'imputa tan falsament al Socialisme, és, com tantes altres coses, una mentida, un concepte mancat de sentit. Si el Socialisme volgués assolir aquesta igualtat fóra insensat perquè es posaria en contradicció amb la naturalesa mateixa del ser humà, i deuria renunciar a veure mai desenrotllar-se una societat segons els seus principis. Si, encara que el socialisme arribés a apoderar-se de la societat per sorpresa i li imposés una forma de règim contra Natura, no passaria molt temps sense que tot no s'esfondrés, sense que no desaparegués per sempre. Es preclia que la societat es desenrotlli per ella mateixa, segons lleis immutables, i després de conegudes aquestes lleis i les que regulen el desenrotllament de l'ésser humà, haurà de procedir d'acord amb elles, fent de l'educació de les generacions noves la base de tot progrés.

AUGUST BEBEL.

Treballador!

Signes digne de la teva condició humana!
Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.
Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

El nostre extraordinari

L'acullida que el públic volgué prestar al nostre número d'Any Nou, ens compensa amb escreix de l'esforç sobrehumà que ens fou necessari per la seva confecció, atesa la humilitat dels elements materials disponibles i l'anormalitat de les circumstàncies.

Exahurida pot dir-se la totalitat del tiratge—puix ens restà solament una part de la que reservàrem de bon principi per atendre les comandes de sindicats i entitats obreres que ens poguessin arribar amb retarda—no per això hem nivellat ni de molt les despeses originades pel

tiratge del nostre Extraordinari, en la venda del qual sabíem per endavant que teníem de perdre deu cèntims per exemplar.

Ens proposàvem difondre JUSTICIA SOCIAL i això ha estat aconseguit. No'ns feia cap por el dèficit que ens havia de caure a sobre, segurs que amics generosos capacitats de la transcendència de l'obra d'elevació espiritual que el nostre setmanari realitza, voldrien associar-se a la nostra acció de propaganda.

El moment és arribat que ens cal fer apel·lació a l'entusiasme de tots els companys. JUSTICIA SOCIAL, per a complir justament la seva missió, té d'ésser l'obra de totes les seleccions obreres i ha de viure del esforç de tots. Que cada ú compleixi amb el seu deure en la mesura de les seves forces. No és la magnitud de l'aportació de cada u de nosaltres, sinó el sacrifici que ens representi, el que ens farà dignes d'ocupar un lloc en l'estol abnegat dels que desitgem transformar el nostre poble, incorporant-lo als superiors corrents humans del pensament universal.

Plau-nos agrair des d'aquest lloc a tots els benevolents amics que ens han adreçat paraules de felicitació i d'encoratjament. Ens cal fer constar que bona part de l'èxit del nostre extraordinari ha d'atribuir-se a la generosa propaganda que han volgut fer-li, mostrant un ample esperit tolerant i comprensiu, diferents periòdics de Catalunya, entre els quals hem d'esmentar en primer lloc l'orgue de la «F. N. del T.», «Solidaridad Obrera», i el degà de premsa republicana, «El Diluvio». A tots el nostre agrament millor.

Per bé que vagi rubricat i, per tant, ja pot llegir's-hi el nom del seu autor, ens plau fer constar que el bell dibuix que il·lustra la segona plana del nostre número extraordinari, és original de Joaquim Biosca.

Per causes fora de la nostra voluntat ens és impossible parlar de la situació d'en Nicolau i d'en Mateu.

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

Folk-lore comparat

La paga del món

Compta la literatura oral popular amb un apòleg que hem recollit a Pineda de boca d'un pagès analfabet, i que En Bertran i Bros havia ja recollit en altre indret de Catalunya (La serp desagradada. - Rondallari Català, n. 128) en el qual es palesa la ingratitud humana i la injustícia que comet la societat abandonant el treballador en la vellesa.

Com succeeix amb tots els apòlegs i faules tradicionals que són d'un valor psicològic universal, es troba igualment en altres pobles, sinó en altres raques i en altres èpoques.

Teirlinck en sos Contes Flamands ens dona una interessant versió flamenc (p. 80) que'ns plau oferir al bon tast del lector:

«Hi havia una vegada un pagès qu' es passejava aprop d'un rierol. En l'aigua hi havia una serp que no podia eixir de sota una pedra.

«—Treieu-me aquesta pedra del damunt—va dir la serp al pagès—i jo us donaré la paga del món!

«—La paga del món!—va pensar el pagès—A ben segur que és una paga bona.

«Va decantar la pedra. I la serp, salvada!

«Encare no ho va ésser, va enroscar-se al cos del seu salvador per a escanyar-lo.

«—Bol—va dir aquest— Aquesta és la paga del món?

«—Sí. Idoncs, que't pensaves?—va dir la serp.

«—No crec pas que ho siguil! «Els que si, se'n van cap a cà l'advocat Gos. I el pagès li demana:

«—Quina és la paga del món?

«—Ail—va dir l'advocat Gos—Quan jo era jove rebia tota mena moixaines i de bones viandes. Are que soc vell només rebo que cops de bastó!...Veus aquí la paga del món!

«Se'n van cap a cà l'advocat Cavall, i el pagès demana:

«—Quina és la paga del món?

«—Ail va fer el Cavall—Quan jo era jove me donaven bon morralet i em deixaven anar a la prada. Are que soc vell, me volen escorxar... Ve-us-aquí la paga del món!

«Se'n van cap a cà l'advocat Guineu. I el pagès pregunta:

«—Quina és la paga del món?

«La Guineu, tot fent el desentès:

«—Si no us espliquen...!

«La serp:

«—Ve-us-aquí que jo, dins de l'aigua estava empresonada sota una pedra; i amb això ha passat aquest home i li he dit que si em treia d'aquell mal pas li donaria la paga de món...

«—Si: però no us entenc pas—va dir la Guineu.

«I la serp hi va tornar:

«—Es que jo, dins de l'aigua, estava empresonada sota d'una pedra: i amb això ha passat aquest home, i li he dit que si em treia d'aquell mal pas li donaria la paga de món...

«—Prou, prou...—va contestar la Guineu—però no us entenc. Caldria que amb els meus propis ulls vegi com va anar.

«Varen anar cap el rierol. I quan la serp va tenir la pedra al damunt, la Guineu va dir:

«—Bé està prou bé així la serp! Deixem-li!

«I s'hi va haver de morir.»

A Portugal, en la nodridíssima col·lecció d'Athai de Oliveira, Contos tradicionals de Algarve, hi figura una versió amb l'expressiu títol O bem paga-se com... o bem (n. 320).

A Grècia, a l'Epir, el gran helenista J. G. de Hann va anotar-ne una variant que el professor de la Universitat de Copenhague, J. Pio, va publicar en un volum traduït el 1890 al castellà pel catedràtic de la de Barcelona R. M. Garriga (Cuentos populares griegos, p. 46).

Els tupis (indígenes del Brasil) contenen també als infants llurs aquest apòleg. (Romero, Contos populares do Brazil, Lisboa, 1885. Pag. 190. A Raposa e a onça).

I el contem, a l'Àfrica, els nubians, (Maxence de Rochemont, Quelques contes nubians, Caire, 1888, n. VI); i el contem, a l'Àsia, els tibetans (O'Connor, Folk Tales from Tibet, London, 1906, n. III), etc., etc.

Mes o menys complert, el trovem a la Edat Mitja en el Libro del buen Amor de l'Arxiprest de Hita (Ensiempro del hortelano e de la culebra; en la Disciplina clericalis (Paris, p. 46) i en la Gesta Romanorum (Comment ce que Nature donne l'on ne peut oster du peché d'ingratitude. Cap. CXXI de Le Violent des histoires romaines, Paris, MDCCCLVIII).

Per últim: a Europa, abans de la nostra era Isop ja l'anotava; i a l'Àsia, ja figurava en el famós Panteh. Yentra, fent al·lusió de la nostra serp un crocodil i portant per títol El Brahma, el Crocodil, l'Arbre, la Vaca i la Guineu (trad. Dubois, Paris, 1872).

Les boques ingènues dels pobles de la Europa occidental, en plena civilització segle XX, contenen l'apòleg igual que les boques ingènues d'Orient de quinze, vint i vinticinc segles endarrera: amb els mateixos detalls d'observació psicològica i de lliçó moral; amb el mateix gest de desil·lusió de l'home de bona fe; amb el mateix desolat playny del vell impotent i abandonat.

Un dels simbòlics àrbitres de la versió moderna catalana, el Gos, diu: «Mentre vaig tenir bon nas i bones cames i cada dia feia menjar conills i llebres a l'amo, tot era jo: però ara que soc vell m'han tret de casa a puntades de peul!» Un dels àrbitres de l'antiga versió índia, la Vaca, diu: «Fins ara he servit a l'home, li he llaurat els camps, li he produït badells, l'he nodrit amb la meua llet: ara que m'he fet vella, com que ja no esperes de mi, m'ha abandonat exposant-me a ésser la pastura de les faïnes!»

El playny viu d'un i altre apòleg ens evidencia que malgrat les centúries transcorregudes entre abdós, les causes que el motiven no han d'haver canviat. Altrament, l'apòleg no existiria ja. Aquests documents tradicionals quan no tenen raó d'ésser desapareixen.

La tan cantada civilització, moderna, doncs, no recompensa el bé ni el treball més de ço que ho feien nostres remots ascendants, amb tot i que nosaltres ens enorgullem d'haver subtilitzat nostra sensibilitat i de no tenir castes ni esclavatges com ells...

Sara Llorens de Serra

Conflem que els nostres lectors es faran càrrec del esforç que realitza JUSTICIA SOCIAL substituint a darrera hora els articles suprimit's per la censura, amb nou original aprovat pel censor.

CRONICA HEBDOMADARIA

Politica internacional

Rússia, serà durant molts anys, un tema difícil de tractar en tots els cercles socials. Nosaltres haurem de parlar de Rússia moltíssimes vegades i exposarem i comentarem fets comprovats i consumats procurant sempre que la passió no desfiguri la realitat. Un èxit humil i modest, (com ens pertoca) el tenim així ben segur si guai la que's vulgui la opinió dels que tenen l'amabilitat de llegirnos.

En l'estimat diari «El Socialista» de Madrid, han obtingut un èxit d'aquest ordre el nostre amic i company Largo Caballero amb la sèrie d'articles intitulats Datos para la historia. A tots els que denigren—regularment sense conèixer-la—la tasca de la Oficina del Treball de Ginebra, cap resposta pot ésser més eloqüent que la de cotejar la legislació del treball de la Rússia soviètica amb la establerta en països subjectes encara al règim capitalista. I això, és dir, el creure que la Oficina del treball és una institució que rendeix altíssims serveis, no pressuposa pas—naturalment!—que ni el company Largo Caballero ni nosaltres atribuïm a aquella dependència de la Societat de les Nacions una eficàcia exagerada ni que creguem per un instant que deixi d'ésser cert aquell axioma que diu que «La emancipació dels treballadors ha d'ésser obra dels treballadors mateixos.»

La involució (no evolució com molts creuen) que s'opera a Rússia és potser la primera garantia de la perdurabilitat del poder soviètic. L'articulació del nou règim amb les realitats de la vida del país i les generals del món, podrà donar la sensació a les persones simples de que's torna a l'antic estat de coses, quan veritablement no's fa res més que reconèixer la seva existència i posar-lo en condicions de sufragi la necessària transformació. Prenent per model l'administració de justícia que és de ço que ara volem ocupar-nos, la implantació, en 1er. de Setembre darrer, del nou Codi de procediments civils dona a la Rússia soviètica una dignitat que en concepte nostre li mancava, car una revolució, si vol triomfar d'una manera efectiva, ha de recullir, i, si li és possible, superar el fruit de la civilització molt particularment en quant es refereix a les garanties de la vida humana i dels sacratíssims drets individuals.

En el període de «comunisme pur», quan es posava en pràctica la socialització, no's parava ment en fixar procediments ni jurisdiccions. Els tribunals soviètics tenien instruccions d'obrar d'acord amb llur consciència socialista en matèries civils i criminals. La política econòmica «mixta» de l'hora present ha donat lloc a sergles disposicions legals relacionades amb dret mercantil fins que va venir el Decret d'administració de justícia de 1922, completat en 18 de juliol de 1923 pel codi civil adoptat per el Tsik de la Unió (Comitè central executiu de la Unió de les Repúbliques soviètiques).

Basats en el nou Codi, hi ha actualment tres tribunals permanents que han d'entendre en les qüestions civils: el tribunal del Poble, el Tribunal Provincial i el Tribunal Suprem.

El Tribunal del Poble el constitueixen un jutge i dos assessors populars. El Soviet de la província elegix cada any els jutges i els assessors, però no pod escullir burgesos per a ocupar els càrrecs.

Aquests jutges han d'haver servit prèviament en qualque institució soviètica i no s'exigeix cap preparació especial. Els assessors, els quals, com els adjunts dels nostres tribunals municipals, prenen part en les decisions, segons l'article 20 del decret, han d'ésser escollits, un 50 per cent entre els treballadors, un 25 per cent entre l'exèrcit roig i l'altre 25 per cent entre els terrassans.

El Tribunal Provincial te una composició per l'estil. No s'exigeix cap preparació legal per a exercir el càrrec, però es reclama una gran integritat i puresa comunista. Entèn en qüestions d'un import superior a 500 rubles or, en disputes amb o entre empreses oficials i en abusos d'autoritat per part de funcionaris públics. Les causes promogudes per qüestions de propietat han de dirimir-se en aquest tribunal, el qual decideix sobre apropiacions i expropiacions, drets d'autor o d'invençió, registre de marques industrials, etc. etc.

El Tribunal Suprem decideix les diferències entre els diferents comissariats del Poble, els Comitès provincials i les institucions del Govern central. També l'integren assessors populars, però no hi manquen els tècnics designats d'entre els més alts funcionaris de l'administració.

Aquesta composició i formació de tribunals que havem breument perfilat podria perfeccionar-se, però això és cosa de relativa importància comparat amb el procediment. És més interessant saber damunt de quines bases els tribunals soviètics han de sentar llurs decisions. L'article 3er. del codi estableix que els tribunals resoldran les qüestions civils segons les lleis dels Soviets, però l'article 7è. afegeix que quan es tracti de contractes concertats en altres països es tindran en compte les lleis del respectiu país sempre que aquests contractes siguin permesos per les lleis de Rússia o pels acords dels Soviets amb els governs dels països de referència. De més, l'article 4rt disposa que sempre que la legislació soviètica resulti insuficient o inadequada per a fundar una resolució, els tribunals hauran de guiar-se en els principis generals de les lleis de Rússia i en la direcció política i econòmica que inspira els actes del propi govern.

En presentar el projecte del nou Codi civil, Brandenburgsky va manifestar que el contingut d'aquest article 4rt venia a substituir aquella entitat indefinible que s'anomenava la «consciència socialista» dels tribunals. No obstant lligar l'acció i les decisions dels tribunals a les tendències d'un govern és cosa igualment perillosa a Rússia com a un país de règim capitalista. Ho és també en grau superlatiu la facultat del Fiscal públic (Prokuror) d'intervenir en qualsevol assumpte en qualsevol període de la seva tramitació si jutja que és convenient als interessos de l'estat. Pot revocar i suspendre les resolucions dels tribunals encara que es trobin en període d'execució, disposant l'article 254 que l'acció dels fiscals provincials i generals han d'inspirar-se únicament en els interessos de l'estat i de les classes treballadores.

Segons els articles 5è. i 179, els jutges, tenint en compte la classe a que pertanyen demandant i demandat, poden alterar la quantia de la demanda, com aiximateix el demandat pot variar-la en qualsevol període del procés. Els tribunals no s'han de circumscriure a les proves aportades per les parts litigants sinó que han de cercar evidència onsevulla en trobin. El fallo d'un tribunal pot ésser revocat per un altre tribunal superior en qual cas la causa torna al tribunal corresponent però ha d'ésser resolta per jutges i assessors diferents.

Hem volgut parlar del procediment i mitjans d'aplicar la justícia a Rússia precisament perquè podem constatar un progrés que considerarem indispensable per a la vida del nou règim. Però hem de reconèixer que els Soviets han d'anar més enllà en assegurar la independència dels tribunals i en fixar la base de llurs resolucions. Comprenem que la Rússia soviètica es troba en els rudiments de la nova jurisprudència i que, com les demés, la jurisprudència comunista ha d'ésser obra del temps. Bo fora, però, que els dirigents de la gran Rússia es recordessin que en les constitucions democràtiques d'alguns països hi han solucions de justícia i de llibertat, les quals, com més triguin a adoptar-les, més exposen la vida i la permanència de l'imperi comunista.

M. Serra i Moret.

De cooperatisme

Vulgues que no s'ha de reconèixer que la Cooperativa Obrera de consum és una forma d'organització obrera que reuneix avui, encara que amb deficiències, condicions positivament constructives.

El simple funcionament de les cooperatives de consum, constitueix una demostració ben palpable dels profits que d'elles poden esperar-se.

Els obrers conscients devem lluitar en tots els terrenys, contra l'enemic comú; el capitalisme. En l'aspecte social, amb el Sindicat; en l'aspecte econòmic, per la Cooperativa obrera de consum; en el polític, per la lluita en els comitès.

Amb la Cooperativa obrera de consum anem vers la supressió de l'intermediari — comerciant o detallista — destiuat a desaparèixer. Les cooperatives són el seu successor natural. Desapareix el Comerciant-indiviu i en el seu lloc apareix la Col·lectivitat-cooperativa.

Tota la riquesa que avui individualment retenen els comerciants passarà a les cooperatives, a les col·lectivitats obreres.

I aquella riquesa que individualment disfruten ells i els seus, serà nostra i nosaltres sabrem aplicar-la a la instrucció, mutualisme, etc., adreçada al millorament moral i físic de tots els components de la gran família dels treballadors.

B. Farré

... Crec que hauriem de fer un alt homenatge al nostre idioma. Ara és l'hora de la suprema Englantina! GABRIEL ALOMAR.

EL SERVEI DE CORREUS

Als nostres subscriptors de Barcelona

Assabentats de la irregularitat i el retraç amb que alguns dels nostres subscriptors reben el periòdic, planos fer públic que l'edició queda semanalment depositada a Correus, amb regularitat total, per tal que JUSTICIA SOCIAL pugui ésser repartida el matí dels dissabtes.

Coneixent el recte esperit del Sr. Administrador de Barcelona i constant-nos l'abnegació i intel·ligència de la majoria dels carters de la nostra ciutat, no podem trobar explicació raonable del que ve succeint lamentablement amb allò que el servei de correus ens afecta.

El nostre subscriptors hauran pogut fer-se càrrec que, per part nostra, no planyem cap sacrifici: Mentre periòdics impresos i editats a Barcelona son reparatits regularment amb 1 ct. de franqueig, nosaltres, amb tot i fer la distribució per l'administració de Reus, lloc on s'imprimeix JUSTICIA SOCIAL, franquegem amb 5 cts. els exemplars destinats a Barcelona.

Preguem al Sr. de Otto, vulgui interessar-se perquè s'acabin els perjudicis que les irregularitats esmentades ens produeixen.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura militar.

Capítol d'un llibre inèdit

Història dels moviments revolucionaris a Catalunya en el Segle XX

Aquesta manca d'un contingut en els moviments revolucionaris era incompatible amb la formació d'un proletariat, amb la presència i creixença d'una indústria. La nova ideologia no's feu esperar. Hem vist alguna cosa de l'aparició de les idees republicanes en el grup—constituit principalment per empordanesos—adensat a l'enfort d'Abdon Terrades. Entre els m's joves d'aquells entusiastes figurava Narcís Monturiol, singular figura d'autodidacta, plena de coratge i simplicitat, el qual abans d'assolir anomenada amb els seus treballs d'inventor aportà a la història de les idees a Catalunya els primers mots d'una propaganda nova: El comunisme.

El comunisme que avui ens evoca en nomenar-lo imatges de foc i violència, fou professat com una fé dolçíssima, com un somni de fraternitat a la manera rooseauiana, pel futur constructor del Icaro. En les seves cartes familiars hi parla d'un món de somnis, en un tò una mica passat de moda, ja aleshores, on abunden els idil·lis pedagògics i els deliquis de fraternitat social, on tots els éssers vivents beuen jota en l'ample pit de la natura. Aquestes imaginacions de vegades es reduïen d'escala i agafen un agut sabor local, barceloní i menestral, amb petites esperances familiars i jotes casolanes, però àdhuc en aquest cas, en dirigir-se a la dona o als amics, serveix el nom misteriós de «Icaria», contrastant amb el possessiu. La nostra Icaria, així parlava de les seves hores de benestar. Esteve Cabet havia publicat en 1842 el seu famós «Viatge a Icaria». Algun exemplar degué caure en mans del grup de republicans d'en Terrades, i el caràcter evolutiu i pacífic de la utopia, les seves condicions de seny dins la mateixa imaginació, per ventura la rara condició de no destruir immediatament la família monogàmica ni tot l'ordre social d'un cop, sinó per una evolució ràpida, dovien d'encantar a en Monturiol, que sentia amb més aguda consciència que altres, perquè vivia com a obrer, per la seva superior formació i per no ésser un polític professional, la buldor de les lluites polítiques del seu temps.

Per l'octubre de 1847 la relació amb Cabet, amb le père Cabet, estava establerta i Monturiol que ja en la revista «La Madre de familia» havia barrejat amb la pedagogia i la higiene les idees comunistes, s'empenen la publicació de «La Fraternidad», destinada exclusivament a aquesta propaganda. La Fraternidad s'editava a una «Libreria Oriental» que hi havia a la Rambla davant de l'Hotel de les «Quatre Nacions, i que posaren en Monturiol i son amic Martí Carlés, l'impressor que havia estat de «La Madre de familia».

El diligent biògraf d'en Monturiol, Puig Pujades, confessa no haver arribat a veure la col·lecció de «La Fraternidad»; en Nuñez Arenas la cita, però fa tot l'efecte de que tampoc l'ha vista. No sabem doncs sino que en el prospecte del qual en Puig Pujades publica llargs fragments (1) fa una crítica del món actual presentant-lo com una societat sense esperança en totes les classes socials, a l'ensems que amb majors desigs i ambicions a cada hora. Per a pal·liar aquest dany «La Fraternidad» fomentarà el esperit de associació, il·lustrarà les sociedades filantròpicas, examinarà los Reglamentos de Montepios y en todo evento les prestará su apoyo, incitará y a los diversos Montepios cuyos reglamentos u ordenanzas sean análogos, a que se unan o a lo menos se favorezcan mutuamente hasta en la parte de sus intereses materiales. La Fraternidad, por último, ilustrará y moralizará a sus lectores y dará publicidad a todas las ideas grandes, generosas y filantrópicas que tiendan a la perfección y mejora de todas las clases de la sociedad y hacia el objeto común de ilustrarse, protegerse y amarse como hermanos.»

La propaganda de Monturiol té exclusivament aquest tò ideològic, filantròpic; no és política. Moralitzar, instruir, propagar les idees: és llunyana de l'acció revolucionària. La prova directa la dona el mateix Puig Pujades transcrivint una curiosa correspondència amb l'Abdon Terrades a propòsit de l'assaig comunista que els Icarians projectaven fer a Nord-Amèrica. En Terrades respon en polític republicà i d'acció. Ell creia en la revolució, en la violència. Unicament per la violència cabia impel·lir el cos social pels vianans del progrés..... «¿Como quieres que yo predique la mansedumbre y resignación que han predicado los despoles?—escriu en Terrades—i afegeix.... yo siempre haré que sea claro (el poble) su derecho de insurrección y la necesidad que tiene de apelar a ello o aprovecharse de todos los descuidos de sus opresores o de las circunstancias que le despare la suerte....»

Malgrat aquesta fe revolucionària, en Terrades judicava bo que es fes un assaig de comunisme prou vast per a que tingués viabilitat, i promedia per a tal cas l'ajut de la seva propaganda. «...pero yo—acaba—quiero reservarme para ser útil a mis paisanos el día que se ofrezca la oportunidad de establecer la democracia y por medio de ésta verificar las reformas sociales hacia el comunismo.... Ahora si se trata de la utilidad de predicar las doctrinas comunistas, creo que has hecho muy bien en fundar la Fraternidad prescindiendo de la cuestión revolucionaria o pacífica, y que considero muy provechoso que cundan estas ideas.»

L'esperança d'en Terrades es realitza plenament. Les idees comunistes es difonen, i més que en extensió guanyaven entusiasmes per tal que eren professades amb l'ardent ingenuïtat dels neòfits. Pel gener de 1848, en dels íntims d'en Monturiol, Rovira, li escrivia des de París que formava part de l'avantguarda dels Icarians, de la primera expedició amb pueril entusiasme. «Los trabajos encomendados a la primera vanguardia son enormes, pero también son innumerables los recursos y máquinas con que cuenta. Una de las tribus más numerosas y vecinas a Icaria nos ha prometido protección por medio de su jefe que es un emigrado francés que «Le Voyage en Icarie» ha convertido al comunismo. Todos nos hallamos bien equipados y armados de fusiles de dos cañones, nuestro uniforme es una túnica de terciopelo negro muy elegante, botas enteras y un sombrero hongo blanco (!!!). Los muebles de la cocina, una daga y un cuerno de casa, son obra del convento y las provisiones innumerables y variadas. Hoy debemos reunirnos para tratar de la organización completa de nuestra partida. Podéis contar con que el dinero aumenta progresivamente y que para septiembre la comunidad será más rica que la aristocracia inglesa reunida.»

Pocs dies després d'escrita aquesta lletra esclatava a París la revolució de febrer i es proclamava a França la segona república. El dia 19 de Març, en Monturiol publicava a «La Fraternidad» un comentari als esdeveniments «Europa y la Revolución» que provocava la suspensió del periòdic. Monturiol, segons sabem per una lletra que dirigí a Cabet mateix, publica un manifest, on ultra resumir el número següent de «La Fraternidad», que no podia publicar, denunciava l'arbitrarietat governamental. Es proposava, segons propia confessió, generalitzar el descontent i donar una bandera a la revolució, cosa sempre difícil—deia ell—oferintme per víctima i martir de la nostra doctrina icariana. Monturiol preveia un moviment popular i volia donar-li el màxim de contingut ideal. El moviment esclatà a Sevilla i al Ferrol, donant lloc a una enèrgica repressió per part de Narvaez. En canvi a Barcelona no tingué més transcendència que unes corredisses i pedrades per la Rambla, però provocà tant mateix repressions policiaques. «La Fraternidad» no resistí el cop. La impremta mateix fou repetidament visitada per la policia i amb prou feines fou possible traslladar alguns efectes i materials. El mateix Monturiol es refugia primer a Figueres i més tard, fracassada la sublevació republicana d'Amoteller, a França.

Mentrestant la impremta publicava uns fullets «La Mujeres», «El Credo Comunista» (1), una nova edició del «Viatge a Icaria», que ja havia sortit

«mansedumbre y resignación que han predicado los despoles?—escriu en Terrades—i afegeix.... yo siempre haré que sea claro (el poble) su derecho de insurrección y la necesidad que tiene de apelar a ello o aprovecharse de todos los descuidos de sus opresores o de las circunstancias que le despare la suerte....»

«L'esperança d'en Terrades es realitza plenament. Les idees comunistes es difonen, i més que en extensió guanyaven entusiasmes per tal que eren professades amb l'ardent ingenuïtat dels neòfits. Pel gener de 1848, en dels íntims d'en Monturiol, Rovira, li escrivia des de París que formava part de l'avantguarda dels Icarians, de la primera expedició amb pueril entusiasme. «Los trabajos encomendados a la primera vanguardia son enormes, pero también son innumerables los recursos y máquinas con que cuenta. Una de las tribus más numerosas y vecinas a Icaria nos ha prometido protección por medio de su jefe que es un emigrado francés que «Le Voyage en Icarie» ha convertido al comunismo. Todos nos hallamos bien equipados y armados de fusiles de dos cañones, nuestro uniforme es una túnica de terciopelo negro muy elegante, botas enteras y un sombrero hongo blanco (!!!). Los muebles de la cocina, una daga y un cuerno de casa, son obra del convento y las provisiones innumerables y variadas. Hoy debemos reunirnos para tratar de la organización completa de nuestra partida. Podéis contar con que el dinero aumenta progresivamente y que para septiembre la comunidad será más rica que la aristocracia inglesa reunida.»

Pocs dies després d'escrita aquesta lletra esclatava a París la revolució de febrer i es proclamava a França la segona república. El dia 19 de Març, en Monturiol publicava a «La Fraternidad» un comentari als esdeveniments «Europa y la Revolución» que provocava la suspensió del periòdic. Monturiol, segons sabem per una lletra que dirigí a Cabet mateix, publica un manifest, on ultra resumir el número següent de «La Fraternidad», que no podia publicar, denunciava l'arbitrarietat governamental. Es proposava, segons propia confessió, generalitzar el descontent i donar una bandera a la revolució, cosa sempre difícil—deia ell—oferintme per víctima i martir de la nostra doctrina icariana. Monturiol preveia un moviment popular i volia donar-li el màxim de contingut ideal. El moviment esclatà a Sevilla i al Ferrol, donant lloc a una enèrgica repressió per part de Narvaez. En canvi a Barcelona no tingué més transcendència que unes corredisses i pedrades per la Rambla, però provocà tant mateix repressions policiaques. «La Fraternidad» no resistí el cop. La impremta mateix fou repetidament visitada per la policia i amb prou feines fou possible traslladar alguns efectes i materials. El mateix Monturiol es refugia primer a Figueres i més tard, fracassada la sublevació republicana d'Amoteller, a França.

Mentrestant la impremta publicava uns fullets «La Mujeres», «El Credo Comunista» (1), una nova edició del «Viatge a Icaria», que ja havia sortit

(1) La portada del fullet és la següent: «De que manera soy—comunista—y—mi credo—comunista—por Mr. Cabet.—Traducción de la 4.ª edición francesa». El fullet és la coneguda brochure de Cabet, en la qual es planteja el problema de si cap establir el comunisme per força, i si pot establir-se d'un cop. Contestant negativament i analitzant les possibilitats del període de transició. L'exposició del que hauria d'ésser aquest període es podrà jutjar pels següents epígrafs: Credo comunista—La Naturalesa—Ignorància de l'home—Perfeccionabilitat—Sociabilitat—Bondat Natural—Igualtat—Propietat—Vicis de l'actual sistema social—Sobirania, Constitució, Imperi de la Llibertat i matrimoni en un sistema comunista—Conservació de la família—Educació—Domini territorial—Indústria—El comunisme és necessari, útil, i agrada—Comunisme i Belles Arts—Establiment del comunisme per l'el·litament votada prèvia unanimitat de l'opinió.

D'aquest fullet i de la traducció del «Viatge a Icaria» he arribat a veure'n exemplars a la Biblioteca Arx.

a «La Fraternidad», és a dir traduït per Martí Carlés. A França en Monturiol tenia encara ocasió de parlar amb alguns icarians del seu grup que empenien el viatge, i col·laborava en conspiracions i juntes republicanes d'emigrats espanyols.

Per l'abril d'aquell mateix any (1849) els icarians sofriren el primer aspre desengany. Entre els colonitzadors enlloc de l'harmonia esperada es produïren revoltes i escissions. En Rovira hi prengué part; i el més d'abril de 1849 es suicidà, desencantat d'aquella utopia que un any abans li inspirava a París la carta que va poques ratlles més amunt. L'octubre del mateix any Monturiol torna a ésser a Barcelona, on fundà «El Padre de familia», continuació de «La Madre», que havia d'ésser una publicació de vulgarització, amb finalitat pedagògica i ideologia reformista; ja que el dit prospecte fa una crítica de la constitució corrent de la família, en la qual veu la forma morta d'un sentiment desaparegut, i una altra crítica del liberalisme, millor dit aquella segona etapa del liberalisme que coloren Malthus i Ricardo, i que és anomenada la ciència trista, dismal science. Malthus, singularment, la bèstia negra del liberalisme, és combatut en aquest prospecte que vol destruir la proposició tràgica i malfauradament no del tot inexacta que Monturiol formula així: «Los males de la humanidad no tienen remedio.»

Monturiol no tenia ja res de jove, però servava no obstant entusiasmes que no trobaven escalf en la agitadíssima política d'aquells anys: el seu periòdic arrossegava una vida languida i un contratemps insignificant, una multa de 500 rals per haver publicat la notícia de que «Le Siècle» i «La Presse» s'havien adherit al partit comunista francès, el feu naufragar. Monturiol en protesta en un nou article, lo qual li valgué una nova denúncia, un procés i una multa més forta.

Tres anys més tard sol·licità ell mateix ésser admes com a icarià en les colònies noves de Nauwo. L'any abans havia fundat una societat dita del quarto, que era la quota dels socis, per a la impressió de fullets de propaganda. La sol·licitud d'admissió a Icaria és també molt ingènua. Monturiol demana ésser admes amb la muller i les filles, portant en dot 800 pessetes i el guardaroba familiar. Diu que Montaldo, un altre dels Icarians de Barcelona, abonarà la conducta i moralitat de la seva dona. En 1854 vingué la resposta del mateix Cabet, però Monturiol no feu el viatge ni tingué ocasió de veure la colònia revoltada contra el fundador, a aquest expulsat, obligat a anar amb uns quants fidels a establir-se un xic més enllà. Restà a Barcelona i anà deixant les seves activitats polítiques per a convertir-se en l'inventor que tothom ha sentit anomenar. En Puig Pujades cita dos manuscrits inèdits que són la última activitat d'aquesta índole del propagandista figurenc: una mena d'exposició a la Diputació de Barcelona demanant pa i treball, eco, pel que sembla, de la ideologia de la revolució de febrer, i una crítica del Pròleg que posa en Manyé i Flaquer a la «Historia del comunismo de Sudres».

Manuel Raventós.

El segon any de JUSTICIA SOCIAL

El que per nosaltres marca la vida d'un organisme és el seu perfeccionament. Així, en la col·lecció del nostre periòdic, donaríem com inexistent aquells números que, en un sentit o altre, no representessin un progrés respecte als anteriors. Segurs estem que tots els que amb amical comprensió hagin seguit atentament la nostra obra, hauran remarcat el nostre incessant anhel de superació.

L'entrada en el segon any, del nostre setmanari rediuiu, serà assenyalada per notables millores en tots els ordres, la més important, la que's derivarà de l'engrandiment del cercle de col·laboradors amb els nous companys valuosos de tots els camps del socialisme i del treball, que'l corrent incessant de la vida va portant al nostre costat. No hem d'anticipar res que després no poguessim realitzar a l'hora pensada. Els amics que ens segueixin en el nostre romiatge comparin així el goig de veure copiar dia en dia el nostre treball i l'ampliciació de la nostra collita el que és obra de tots.

Les grans controvèrsies. - Socialisme i Sindicalisme

Un pròleg que no hi té res que veure

Els mites de la terapèutica

L'ànima de l'home, eternament infantil i profundament religiosa, s'ha enternit sempre, assegedada de miracle, davant dels mites abstractos i dels dogmes hermètics. En tots els ordres de la vida en trobem manifestacions. Quan la ciència fa una descoberta, en qualsevol camp, no manca mai qui, seguidament, està disposat a treure'n les conseqüències més fantàstiques, físiques o metafísiques.

Es descobreix l'ozon un dia i a l'endemà ja tenim l'ozonoteràpia i centenars de pobres malalts imaginaris subjectats de bon grat—per alguna cosa en diuen «pacients»—a les complicades tortures d'una terapèutica sabia i infalible. Si es mostra que el radium té algun efecte sobre l'economia humana, apareixerà desseguit algú que amb la radioteràpia voldrà guarir-ho tot, des del restrenyiment a la malaltia.

Coneguts els avantatges d'acostar-nos a la vida natural, trobarem totesgües una munió d'homes a punt de practicar el naturisme com una veritable religió i disposats a anar a trompades sinó volen declarar amb ells que les pastanagues són l'únic aliment adequat per la nutrició humana.

I mentrestant, tota la ciència de tots els metges plegats seguirà mostrant-nos cada dia la seva absoluta impotència per alliberar-nos de les petites noses d'un petit encostipat.—Ha de fer el seu curs!, serà a fi de comptes la profunda exclamació consoladora del doctor.

Dels avantatges de les «etiquetes»

El que cal és saber inventar el mot, trobar la paraula nova; tot lo altre ve després fatalment, sense encaparrar-s'hi. Per exemple, la simplista gent simple, els que no són res ni poden ésser res, tenen una gran sensació d'alliberament quan poden auto-batejar-se amb una etiqueta. Per aquest simple fet, pel d'anomenar-se ells mateixos cooperatistes, anarquistes, catalanistes, sindicalistes, excursionistes, separatistes, deportistes, socialistes—com volgueu—tenen la pretenció d'haver pres consciència d'ells mateixos, d'haver devingut—pobres tantomes!—alguna cosa real i tangible, en un mot, d'haver assolit categoria i dignitat humanes.

Si un nom, un adjectiu, pot estofar tant miraculosa força creadora, capaç de convertir aparentment en éssers pensants trista gent sense pensament, no hem de meravellar-nos que els pobres s'hi arrapin amb tanta d'aferrissada violència, com el naufrag en el tabú que s'ha. Una intuïció obscura els diu que si se'ls desenganxés l'etiqueta que duen clavada al clafell amb saliva de juna, haurien de viure en l'horrible tragèdia de l'«home que ha perdut el seu nom», en la follia del que no sap qui és.

Amb l'etiqueta, pel contrari, els teniu més trempats que un ginyol. Quin repòs! Quina beatitud! Ja no hi ha problemes, ni misteris, ni ombres. Ja no cal pensar, ni simular-ho. Ni voluntat cal tenir. Quina delícia! La etiqueta ho resol tot, ho simplifica tot, ho justifica tot: pensa pel nostre compte, té tots els poders i totes les virtuts. Com la «Revista Pathe», ho veu tot, ho sap tot. Ho preveu tot; és el «Zaragoza» de la intel·ligència.

Solament els infelços poden assolir la felicitat.

Benaventurats els ortodoxes, que d'ells serà la glòria del cell

La clan de l'èxit

I com fan, els «teoritzadors», la propaganda de les marques respectives? Ah, amics, quina misèria espiritual! Tots gasten el mateix llenguatge, els polítics, els sociòlegs i els humils firaires de barraca ambulants: «La nostra Federació és la única que...» «No la confongueu amb la del vell!» «Els altres us enci-

bornen!» «Veniu aquí que tot és fresc que enamorat!»

I sempre que surti un Dr. Pendejas qualsevol—millor si és de Colòmbia o Guatemala—i sapiga fer el reclam suficient dels seus tractaments, remei universal de totes les dolències, pot garantir-se-li, sense por, l'èxit més esclatant: sempre hi haurà un nombre indefinit d'incautes disposats a ensajar la panacea oferta, i el què és més gros, capaços de curar-s'hi! «El nombre d'estúpids és infinit», es diu amb impolítica sinceritat en l'«Eclesiastes» (I, 15).

El llenguatge serà del que parli humilment, honradament, amb el cor a la mà, no interessarà mai a les multituds.

Com més irracional i absurde sigui el dogma, més fàcil serà el prosselitisme i més cega la fe del creient. Fou sobretot per l'obscurtat del seu llenguatge que Heràclit s'atragué la veneració de les multituds. I no'ns cal anar tant lluny: La causa més profunda de l'admiració que arreu del món han despertat les doctrines de Einstein es troba en la incapacitat de la majoria dels humans per entendre'n ni un trist borral, com podem comprovar cada dia.

Tant que l'home vivra les deïx seront vivants...

I cada religió, cada secta, cada barraca de fira, posseeix la seva veritat absoluta absoluta.

Qui sap, Mare de Deu!

I amb tot, el Savi Modest ens deia l'altre dia que la mateixa idea de veritat era una pura creació dels homes, que tot és contingut, que tot és conjectural, que tot és alhora veritat i mentida. Que tots els remeis poden curar una mica i cap no cura del tot. I mentrestant tota la pobre humanitat sofreix.

No fóra hora ja—ja sabem però que n'hi ha per segles, si mai arribem a arribar-hi—no fóra hora ja, repetixo inútilment, que abandonéssim, nosaltres al menys, aquesta funesta idolatria dels mots? Donem al Dr. Pendejas i a l'Intel·ligència el que de la Intel·ligència sigui. No confonguem l'acció directa amb el «Sándalo Pizà», ni el Socialisme amb la «Pomada Pancho».

Siaguem, amics, heterodoxes de totes les doctrines. Pensem pel nostre compte, encara que, com aquell que entra a laigua freda, ens tinguem d'entremuntar amb precació, de mica en mica, en la mar ubriagadora de la raó. Encara que per dintre se'ns esquinca les entranyes afectives. Encara que la dolor ens arrenqui llàgrimes de sang!

Formarem una gran rodona i ens donarem les mans per tot l'ample de la terra. I la heterodoxia vivificadora serà la nova ortodoxia de la humanitat alliberada.

«Es donar a les propies conjectures un preu molt alt—deia Montaigne, l'enorme—arribar a fer-ne röstir un home de viu en viu».

No'ns volguem més, amarats de fervor infíct, posar a l'ast mutuament per postulats d'aplicació remota, eternament inde-mostrables. Crist no va dir mai: Rostiu-vos els uns als altres. Pensem que, com els encostipats, tot té de fer el seu curs. El temps passa i la Joana ja no balla i el pobre segueix patint. És que no hi haurà escarmant per nosaltres?

Pensem, amics, poc o molt—que t'ofhom hi faci el que pugui. Pensem perillósament. Exaltem totes les inquietuts de l'esperit. I caminem! Això és lo que importa.

Al cap i a la fi, qui sab, Mare de Deu!—de tu, de mi i d'aquell—qui té raó.

Amb molt sentiment de la meua ànima, lector amic, vull confessar-te sincerament—si'm fas promesa de no fer-ho correr—que jo, jo, no he pensat tenir-ho mai.

Rafael Campiàns.

Com un exemple de les grans controvèrsies aludides en l'article «Socialisme i Sindicalisme», que inserim en aquest mateix número, assenyalarem el Congrés socialista de Nancy de l'any 1907.

Tres tesis eren en presència: la de la unió dels sindicats i del partit socialista defensada per Guesde; la tesi «sindicalista» de llur absoluta independència concentrant en el Sindicat tota l'activitat proletària, mantinguda per Lagardelle; i la tesi mantenint alhora la independència dels Sindicats i del Partit i afirmant llur igual valor socialista defensada per Vaillant.

La tesi afirmant a la vegada la independència i l'identificació valor socialista de la C. G. T. i del partit, havia estat formulada al Congrés de Limoges de 1906, per Jaurès, en nom de la Federació del Partit. Al Congrés de Nancy de 1907 fou sostinguda en la moció del Cher en aquesta forma:

«El Congrés, convençut que la classe obrera no podrà desenvolupar-se plenament si no és per la força combinada de l'acció política i de l'acció sindical, pel sindicalisme anant fins a la vaga general i per l'apropiació general del capitalisme.

«Convençut que aquesta doble acció serà tant més eficaç com més plena autonomia gaudirà l'organisme polític i l'organisme econòmic, per tenir el sindicalisme la mateixa finalitat que el socialisme.

«Considerant que aquesta concordança fonamental de l'acció política i de l'acció econòmica del proletariat assegurarà necessàriament, sense confusió, ni subordinació, ni desconfecció, una lliure cooperació entre els dos organismes;

«Invola a tots els militants a TALLAR DESINTERESSADAMENT ESVANT TOT MALENTÉS ENTRE L'ORGANITZACIÓ CORPORATIVA I L'ORGANITZACIÓ POLITICA DE LA CLASSE OBRERA.»

167 delegats es pronunciaran a favor d'aquesta proposició, contra 141 vots obtinguts per la proposició rival presentada per la Federació de la Dordonya. En Lagardelle, veient el refris de la seva tesi, es posà al costat d'en Vaillant.

Per l'allicionament que tots en podem treure, sobretot en els actuals moments de confusió i de falliment, i pel seu valor històric, reproduïm a continuació els fragments més significatius dels discursos amb que les dites tesis foren defensades.

Avui la «C. G. del T.» de França, per haver sabut rompre l'opòrtunament amb els encongnits criteris dogmàtics tot mantenint intacta la fidelitat als principis i l'esperit revolucionari, pot mostrar al proletariat universal l'exemple d'una potent organització obrera. Al seu Congrés XVIII, celebrat a Lilla pel mes de febrer de l'any passat sota la presidència del company Du-moulin, i on el camarada Joux-haux feu energicament el procés del capitalisme causant de tots els mals que atueixen l'Europa d'avui, hi tingueren representació més de 800 Sindicats.

HUBERT LAGARDELLE

Corporatisme i Sindicalisme

Confonem corporatisme i sindicalisme. He dit que, en nosaltres, aquesta confusió tenia un origen històric. M'explicaré. En concedir només als sindicats un paper subaltern i inferior, raonem sempre com si encara només tinguéssim al davant aquest moviment professional d'inspiració purament corporativa limitat a la defensa del salari i a la reducció de la jornada de treball, que heu trobat al vostre davant quan, després de 1876-77, heu reprès, a França, la propaganda socialista interrompuda des de la Commune. Certament, recau a Guesde l'honor d'haver llençat el crit d'alerta davant d'aquestes organitzacions enfangades en el que nomenàveu un «càrrerany corporatiu» i gairebé no em cal recordar que la protesta, mentre expressava la veritat del moment, era la protesta unànim de tots els socialistes, de tots els revolucionaris d'aleshores. De Londres, havia eixit, en 1876, una crida al proletariat militant, firmada per Vaillant i els seus amics, la qual, a l'endemà

d'aquest primer Congrés obrer, celebrat recentment a París, i a la moderació del qual havia sorprès i alegrat a la premsa burgesa, posava en guarda als treballadors, dient-los: «Esteu alertes: el moviment corporatiu que es dibuixa només pot conduir que a la incorporació a la societat capitalista i a la mort de tot ideal revolucionari.» Fou aleshores que, inspirat per aquest estat de coses, vos, vau oposar, amb una força incomparable, la lluita de classes a la lluita corporativa.

Mentre així els arrancàveu a la illusió corporativa, denunciàveu als militants obrers com era utòpica i vana la recerca isolada, per a cada grup professional, dels seus interessos particulars de corporació, amb dany dels interessos generals de la classe, i els mostràveu com el punt de vista corporatiu els amagava el punt de vista de classe, així com l'arbre amaga el bosc. Merceds a vos, vau comprendre que el proletariat no ha de participar al funcionament de la societat moderna, fins i quan obtinga, dintre d'ella, avantatges materials; que el proletariat no s'ha de dividir, en contra d'ell mateix, en fraccions infinitesimals i hostils, en l'estorç d'assolir reivindicacions especials per a cada una d'elles; sinó que, estretament unit en un pensament comú, resumint en certa manera la seva diversitat interior en una unitat més alta, cal que es dressi contra la burgesia, amb un sol impuls, classe contra classe, desafiant-la amb el seu ideal.

L'antiparlamentarisme

Per un moviment contrari al que havia conduït més o menys la subordinació dels Sindicats als diversos Partits Socialistes, es va desenvolupar una ardent oposició anarquista antiparlamentària que, a son torn, anà a sol·licitar la classe obrera. Davant de la parlamentarització o de les temptatives de parlamentarització del proletariat, era fatal que es creés un fort corrent d'antiparlamentarisme, el qual havia d'importar, també, la seva política pròpia, als Sindicats. De manera que els Sindicats, ja dislocats per les rivalitats de les fraccions socialistes, les quals volien, totes elles, infondre'ls la veritat revolucionària i que l'una rera l'altra els deien: «Votau per mi», es lluiran una propaganda contrària, el met d'ordre de la qual era «No votau».

Dut així del parlamentarisme a l'anarquisme antiparlamentari, el moviment sindical estigué desorientat fins a 1900-1901. En aquest moment, a conseqüència de circumstàncies polítiques prou conegudes, la classe obrera, que durant llarg temps, a França havia tingut esperances en l'Estat democràtic, ha pogut fer-se cabal, per experiència, del que valia, fins amb ministres socialistes, el seu funcionament regular i normal. Aleshores es va produir, en la consciència obrera, una desil·lusió brusca; els treballadors es varen dir: l'Estat popular que s'ens prometia és idèntic, si no en les seves modalitats, al menys en les seves conseqüències, a l'Estat reaccionari o conservador al qual s'ens ha fet combatre com a únic responsable de tots els nostres mals. Era l'Estat i se'guen éssent l'Estat; per superior que sigui a les formes anteriors, la forma democràtica no en canvia pas el fons; l'Estat roman sempre, sota la diversitat de les aparençances, la mateixa força coercitiva al servei de l'ordre burges.

Més encara; és més perillós per tal com es fa passar per ésser el govern del poble, éssent les seves llibertats filantròpiques només que presents enverinats. Es aquesta lluita contra la forma democràtica de l'opressió capitalista, contra l'Estat dels Millerand i dels Waldeck-Rousseau, contra els partits populars que els sostenien, la que ha llençat definitivament la classe obrera, ja allunyada dels partits polítics per les raons aquí esmentades, a les seves intencions sindicals com jaquint-la en el seu camp natural. Heus aquí com aquest proletariat, dividit des de feia temps per les rivalitats anarquistes i desil·lusionat per la pujada al poder dels «amics del poble», s'ha replegat en si mateix i s'ha preguntat si no era ja arribada l'hora de curar-se ell mateix dels seus negocis.

L'evolució de l'anarquisme

Aquest sindicalisme naixent, que havia estat entevist i formulat, en part, per la Federació de les Borses del Treball i el seu secretari Pelloutier, trobava un quadro d'organització a punt, en aquesta «Confederació General del Treball» que havia estat creada en 1895 i la importància de la

qual havia ja estat presentida; en aquell moment, per socialistes revolucionaris tals com el ciutadà Vaillant, Renard o Marius André, no sé quin dels dos, feien alusió aquest matí a lo que va passar aleshores, una cosa curiosa: per reacció contra el que nomenaré, des del punt de vista socialista, el perill democràtic, per oposició a les tentatives de governamentació de la classe obrera, tots els obrers revolucionaris i de tots els matisos, s'agruparen instintivament i constituïren un bloc. Socialistes, anarquistes, llibertaris, s'uniren contra el perill comú, i d'aquesta unió en va neixre aquest nou moviment que es diu sindicalisme. Car, a l'ensenyem s'agrupaven, els obrers, es transformaven. I mentre uns socialistes, com Griffuelhes, com Luquet, i altres, condemnaven les propies creences polítiques que no corresponien a les realitats del moment, uns anarquistes, com Pouget, com Delealle i altres, modificaven sensiblement llur acció i participaven més activament a la organització metòdica de la classe obrera. Si aquests anarquistes, que hom ens mostra sempre com propagandistes de l'antic antiparlamentarisme estèril, han estat també pregonament influïts pels fets. I és a conseqüència d'aquesta evolució general, per la fusió progressiva de tots els elements en la mateixa acció comú, per la eliminació de totes les sobrevivències del passat, que s'ha creat, en el si del moviment obrer una política de classe, ni socialista parlamentària, ni anarquista antiparlamentària, sinó sindicalista; una política pròpia del proletariat, el qual, amo ja dels seus destins, ha sabut dir, en fi: «Jo sol i ja n'hi ha prou».

JULES GUESDE

La moda de les paraules

I passo immediatament a la segona moció, la de la Dordogne la qual s'aguantava en peu, com Lagardelle ha volgut reconèixer.

La teoria que resumeix respòn a una llarga pràctica universal de la qual és nascuda. Aquesta faís d'envissatjar i de menar l'acció del proletariat en marxa vers la seva revolució té alguna cosa per ella que, encara que no pesi gaire dins la balança d'en Lagardelle, no deixa de constituir per mi i per molts dels nostres camarades, un argument d'una força extrema: COINCIDEIX AMB LA MANERA DE VEURE I LA MANERA DE FER DEL SOCIALISME I DEL SINDICALISME EN EL MÓN SENCER. Es possible—ho repetixo—que aquesta consideració sigui d'un ordre absolutament secundari per en Lagardelle, lliure de pensar que l'estar d'acord amb en Lagardelle val més que l'estar d'acord amb els proletaris dels Dos Mons—és una apreciació personal dins la qual no tinc pas d'entrar.

I, atés que la nostra concepció s'aguantava, (de l'acció sindical i l'acció política, així com de llurs relacions necessàries) jo voldria respondre a les objeccions que li han estat adreçades. S'ha dit que podia ésser veritable fa un cert nombre d'anys, però, que avui en dia era envellida, «passada de moda»... Assistim, de tant en tant, a propòsit del socialisme, del seu mètode i de la seva tàctica, a descobertes d'aquesta mena. S'ens exposa doctoralment que, bò en altre temps; aquest socialisme que ha posat en peu el món obrer, ja no correspon a la situació present; que s'ha envellit, i que deu fer lloc al socialisme «a la manera nova». I quan analitzem aquest socialisme *soi-disant* nou, amb el pretès arsenal superior que aportaria a la classe obrera i al partit, que és el que trobem? Paraules o res; ho demostrat tot seguit. En Lagardelle afirma que fins el moviment obrer sindical, que ell ha anomenat sindicalisme, i que jo continuaré anomenant sindical, hi havien tots els elements de l'alliberament obrer i que els elements d'aquest alliberament eren solament allí; que solament allí hi havia, al mateix temps que l'arma necessària, l'arma suficient per ferir de mort la societat actual.

Socialisme i Sindicalisme

Hem dit altre temps, com diem avui, jo pretinc que és veritat avui com ho era aleshores, que el proletariat deu organitzar-se professionalment, per fer oficis; que li cal agrupar-se en sindicats; que és aquesta una condició, no solament per millorar la seva situació actual sinó per a transformar

la societat. No hem canviat mai aquest punt de vista, ni fins quan jo criticava amb la major violència les «Trade-Union» d'Anglaterra. En Lagardelle parlava de la meua actitud respecte dels sindicats francesos en el seu origen. Jo no feia pas, en aquell moment, el seu procés als sindicats francesos: si en Lagardelle no fós tant jove—jo el felicito, per altra banda de no compartir la meua massa llarga experiència,—es recordaria que «si Vaillant i els seus amics denunciaven en 1876, el Congrés corporatiu sindical de la sala d'Arras com una espècie d'incorporació del proletariat francès a la societat burgesa, jo, al contrari, vela i salutava en aquest primer Congrés, el punt de partida o l'embró de una organització de classes. No'ns he pas volgut separar-me dels sindicalistes d'aleshores, encara que es trobessin en el barbossell, i encara que, presoners de la cooperació burgesa, arribessin fins a proscriure la vaga. M'he refusat obstinadament a constituir un moviment socialista fora del moviment obrer qualsevol que fos, i en els Congressos successius del proletariat sindical francès, hi hem intervingut com a col·laboradors, des de Lyó, on s'afirmaven un grapat dels nostres, fins a Marsella, a l'Havre, etc., on, al costat de les campanyes sindicals, figuraven els nostres grups d'estudis socials i d'acció política...

Però, si al començament els dos moviments, corporatiu o sindical i socialista i polític, han pogut i degut confondre's, és que els elements que entraven en les dues organitzacions eren tan febles, tan poc nombrosos que no hi havia lloc pel que s'ha anomenat «la divisió del treball». Divisió que havia de produir-se pel curs i a mesura del desenvolupament dels dos moviments. Es així—per parlar només que de l'organització socialista a la qual jo pertanyia—que al costat del partit obrer francès, P. O. F., s'ha vist formar i funcionar des de 1886 la «Federació nacional dels Sindicats i Grups Corporatius Obrers de França». Efecte de la divisió del treball que s'imposava, sense que per això, per que el treball és dividible, deixi de haver-hi lloc a la coordinació. Quan el treball industrial executat pel petit taller d'abans, en el qual totes les operacions eren fetes en un mateix lloc, a voltes pel mateix obrer, ha degut, a causa de la seva extensió, repartir-se entre una sèrie de tallers diversos, amb un personal distint, és que per això s'ha romput tot lligam, tota entesa i tota combinació entre els elements dividits de la producció així engrandida? Es el contrari; cammarada Lagardelle, el que s'ha produït. Una nova concentració naixia d'aquesta divisió del treball. I allò que nosaltres demanem és que la divisió del treball aplicada a l'organització i a l'acció de la classe treballadora, dongui lloc igualment a una concentració obrera.

El Sindicat es basta a si mateix?

Però jo espero sempre que els nostres «inovadors», que van repetint que el Sindicat es basta a si mateix, que de l'acció sindical pot i deu sorgir la revolució social, jo espero sempre que vulguin explicar-nos de quina manera, amb les soles armes de que ells disposin i que els hi són imposades per la seva pròpia natura, els Sindicats arribaran mai a transformar la propietat, condició essencial del món nou.

I que jo em parlin pas com una objecció de la vaga general, perquè estaré obligat a recordar als nostres sindicalistes—així com ells es diuen—que si s'ha volgut oposar-lo al vot electoral, és sobretot CONTRA TOTA SOLUCIÓ INSURRECCIONAL QUE LA VAGA GENERAL HA ESTAT INVENTADA!

Pelloutier escrivia que «el poble no havia adquirit mai cap avantatge de les revolucions sanguines de les quals s'han beneficiat solament els agritarors de la burgesia; que en presència d'altre de la potència militar oposada al servei del capital, una insurrecció a ma armada no oferia a les classes dirigents altra cosa que una nova ocasió d'ofegar les reivindicacions socials amb la sang dels treballadors».

Són aquests els termes mateixos de la resolució presentada per ell i votada al Congrés de Tours de 1902 i acabava així «que entre els mitjans específics i legals concedits inconscientment al partit obrer per fer triomfar les seves legítimes aspiracions, n'hi ha un que deu practicar-se la transformació econòmica i assegurar, sense reacció possible, l'èxit del quart Estat; que aquest mitjà és la

«suspensió substancial i simultànea de la força productiva, és a dir, la vaga general, que, fins limitada a un període relativament restringit, conduiria infaliblement al partit obrer al triomf de les reivindicacions formulades en el seu programa.»

Així, cap revolució violenta—presentada sempre per nosaltres com una necessitat.—Es a la voga perillosa i inútil, amb la legalitat n'hi ha prou! I el vot electoral, és massa llarg afegia Pelloutier. I jo responia a Pelloutier que si en efecte, el vot electoral era un medi molt massa llarg, per tal que, electoralment, bastaria una majoria obrera conscient per amparar-se del poder polític i fer-lo servir per la expropiació de la classe capitalista, mentre que per la vaga general, tal com ell la volia, calia la generalitat dels treballadors, ja que la majoria, al sortir de les fàbriques, deuria trobar contra d'ella, amb la minoria que continuava treballant, els pagesos exasperats de no poder fer correr o vendre els seus productes, juntant les seves forces i els seus fusells de caça als mausers de l'exèrcit anomenat nacional.

(Continuarà.)

DE LA MUSA POPULAR

El monstre de la guerra

I
El monstre de la Guerra ha amenassat la Terra. La Terra s'ha estremit llençant planyívol crit d'angoixa i de païra. El monstre que fretura per heure el ric botí, taiment l'astut fell està guaitant sa presa. Són cap, quina baixesa El monstre de la Guerra ha amenaçat la Terra...

II
Esclau del camp, que lluites de sol a sol tot l'any, i fas brollar de terra fruits amb noble afany: ja pots llençar ton eina de pau i de treball! Prou te'n daran una altra que arreu durà l'estrall. En premi als teus esforços veuràs ton camp malmès, la teva llar perduda potser per sempre més. Que el monstre de la Guerra ha amenassat la Terra...

III
Obrer de testa blanca que tens un fill cepat, alegre i plè de vida; que amb pena l'has pujat i d'ell n'has fet un home treballador i actiu, perquè de la llar teva conservi el grat caliu, tremola, que s'apropou jornades de dolor. No sentis, de mort siní-tra, quin crit esglaiador? És l'alè de la Guerra que ha amenassat la Terra...

IV
O dona venerable que al rostre hi dus marcat el goig d'èsser-ne mare. Donzella que has gustat la mel d'unes paraules que han fet glatir ton cor.

Ploreu, ploureu les dues; ploureu que el vostre amor l'arrenquen de sa casa. Qui sub la seva sort quan sigui en terra estranya on sempre hi bat la mort...

V
El monstre de la Guerra ha fet vibrar la Terra amb son udol malvat. La Terra s'ha esglaiat tement el seu furor. I en lloc de redreçar-se, en lloc de defensar-se de l'urpa del Terror, al monstre s'ha entregat la pobra Humanitat.

El monstre de la Guerra ha fet signar la Terra...

Carles Carquès Martí.

Als subscriptors de fora i corresponents

El manteniment d'un periòdic com el nostre comporta un sacrifici constant. L'anormalitat actual fa més dura encara la vida de JUSTICIA SOCIAL.

Preguem a tots, vivament, vulguin ajudar a l'èxit de la nostra obra remesant-nos l'import de les subscripcions que s'ens deuen, i establint les liquidacions amb la màxima puntualitat.

Noves i documents

GRECIA.—La situació política.

El govern provisional ha cridat a Venizelos oferint-li el poder sense condicions. Després de tan repetides instàncies, Venizelos ha accedit a tornar al seu país i a encarregar-se de constituir un govern que representi els sentiments de la majoria del seu poble. Sembla que's proposa cridar desseguit al rei Jordi II actualment exilat a Rumania, jo que es molt verosímil, car Venizelos creu que fora una equivocació instaurar la república en un país, com Grècia, tan inconsistent en la manifestació de les seves concepcions polítiques.

En efecte, deixant de banda aquell famós plebiscit que va retornar al difunt rei Constantí al tron de Grècia, basta examinar el resultat de les eleccions del dia 16 de desembre i comparar-lo amb el de les eleccions de novembre de 1920. En aquella data, els 369 diputats triomfants es descomponien en la forma següent: gounaristes (o metaxistes) 182; stratistes; 31; liberals (venizelistes) 89; independents, 52 i musulmans 15. Les darreres eleccions donen 250 llocs als liberals, 120 als republicans i 6 als agraris. Venizelos va ésser elegit per la circumscripció d'Atenes-Pireu, obtenint 64.625 sufragis dels 69.300 que foren emesos.

Malgrat aquesta manifestació de la voluntat del poble, el lloc que accepta Venizelos és excessivament exposat. Els republicans han anunciat llur oposició mes declarada. Venizelos s'ha acreditat d'èsser un polític d'alta categoria però amb la base d'un poble voluble i histèric no s'hi pot sustentar cap esperança.

POLONIA.—El nou govern i els soviets.

Grabski, el nou cap del ministeri de Polònia, s'ha presentat amb el nou govern al Parlament (Seym) i ha obtingut un vot de confiança. En el nou govern hi figuren el doctor Bertoni a la cartera d'afers estrangers, Soltan a 4a d'interior, el general Souskowsky a la de Guerra i Darowsky a la del Treball.

El nou ministeri es proposa conseguir la nivellació del pressupost abans d'empendre una reforma radical del sistema monetari. Degut, potser, a l'influència de Darowsky, ex-ambaixador de Polònia a Moscou, el nou govern reconeix de jure als Soviets i estableix tota mena de relacions, declarant que pren nota de que segons la constitució de 6 de juny darrer creant la Unió de les Repúbliques Socialistes Soviètiques

de Rússia, aquesta respectarà i executarà els tractats individualment concertats per aquestes repúbliques abans de constituir-se la Unió.

ESTATS UNITS.—Exemplaritats capitalistes.

La vidua de Montgomery Ward (capdevanter del giro postal) ha entregat a Mr. Scott, president de la Universitat North Western de Chicago, la suma de tres milions de dollars que destina a un centre de investigació mèdica en aquella Universitat dedicat a la memòria del seu difunt marit.

La Universitat de Yale ha rebut per a la erecció de una nova biblioteca, quatre milions de dollars, part del donatiu de quinze milions legat a la dita Universitat per el difunt John W. Sterling.

Veus-aquí els exemples que haurien de seguir els capitalistes de tot el món.

AUSTRIA.—Un altre exemple.

Mentre el canceller, Dr. Seipel, donava a la Societat de Filosofia de Viena una conferència explicant la impossibilitat del govern de subvenir al sosteniment de la Universitat de Viena, va adelantant-se Herr S. Bosel i va oferir aportar la suma necessària per a sostenir les despeses de la Universitat. Es tracta no res menys que de donar uns quinze milions de pessetes anyals, quantitat exorbitant, encare que l'ha oferta es calcula que és l'home més ric d'Austria.

Aquest exemple ha fructificat i s'hi ja en bon nombre els capitalistes austríacs que han ofert al canceller Seipel d'ajudar al sosteniment de centres de cultura, tant, que la crisi que sofriria l'ensenyament secundari en aquell país, pot donar-se ja per conjurada completament.

TURQUIA.—Disposicions interessants.

Les autoritats han ordenat que fossin suprimides les cortines col·locades en l'interior dels tramvies de Constantinoble i que servien per a separar els seients de les dones musulmanes dels del restant passatje. L'ordre es funda en que aquelles cortines són vehicles de microbis i causa de moltes malalties.

D'aquí endavant, les dones musulmanes que viatgen soles hauran d'ocupar els dos primers bancs del tramvia però sense cap separació de l'altre passatje. Les que viatgen amb llur marit podran ocupar qualsevol seient sense que puguin ésser molestades per la policia en tant no contravinquin les lleis civils i religioses del país.

ANGLATERRA.—La darrera victòria.

La Universitat de Wales ha rematat la victòria esplendorosa del dia 6, elegint també un representant socialista. Ja no és solzament el poble obrer el que dona els seus sufragis al Socialisme, sinó els intel·lectuals que, de molts anys ençà, estan en majoria al costat de les idees redemptores. Cal només recordar que els més grans escriptors anglesos Wells, Galsworthy i Bernard Shaw són antics afiliats al Labour Party.

Amb aquest són 193 els diputats socialistes que tenen seient en la nova Cambra dels Comuns la qual inaugurarà el període de sessions el dia 8 de Gener. 191 d'aquests diputats són afiliats al Labour Party i 2 són socialistes independents.

Socialisme i patriotisme.

Mr. J. H. Thomas, el veterà socialista, ha manifestat, referint-se a la situació creada pel recent triomf dels laboristes: «Observo amb estupefacció les amenaces de treure el diner de les banques i enviar-lo a l'estranger. Són molts els interessats en produir un pànic financer per a desacreditar la política laborista. Això no passa d'ésser una ridícula criaturada. La riquesa d'una nació està representada pels seus ferrocarrils, les seves mines, les seves fàbriques, etc. Es que s'en volen endur tot això sobtadament i amb un cop de genit? Es que hi ha cap lloc a la terra a ont el diner pugui estar més segur que aquí?»

«Probablement aqueixa gent no s'han enterat de què en els llargs anys d'organització i consolidació de les trade unions i cooperatives molts dels nostres homes han adquirit una superior capacitat per al maneigament i direcció de la producció i dels negocis a base

de resultats reals i beneficis positius. Sembla taiment que, nosaltres siguem una allau de desesperats sense cervell i sense cap consideració per als interessos del nostre país i l'esdevenidor dels nostres fills. Precisament la guerra va demostrar el contrari. En aquelles hores crítiques per a la nació va quedar suficientment demostrat que el patriotisme i el sacrifici no eren patrimoni d'una classe ni d'un partit sinó la expressió d'un sentiment molt fondo que engloba a tota la comunitat.

«Es que és tan llunyana aquella lliçó per a que ja hagi sigut oblidada?»

MEXIC.—Fracàs revolucionari.

Les darreres noves de Mèxic semblen confirmar el fracàs de la revolució originada per les dissensions ocorregudes en el ministeri entre el ministre de Finances, de la Huerta, i el del Treball, Calles. Aquest va acusar a de la Huerta d'haver distret per a fins electorals una part dels deu milions de pesos que hi havia dipositats en una banca de Nova York per a obligacions del deute. Això va ésser causa de la separació de de la Huerta del ministeri, car el president Obregón va demostrar alguna parcialitat a favor del ministre Calles.

Calles i de la Huerta eren candidats a la presidència de la República quals eleccions havien de verificar-se ara. La revolució va produir-se a favor de l'ex-ministre de Finances que representava als elements conservadors contraris a les expropiacions de terres i favorables als terratinents espanyols.

Com diem al principi d'aquesta nota la revolució pot donar-se per vençuda i aniquilada.

BARCELONA.—

Aquest número ha passat per la censura.

No ens és possible a nosaltres publicar el document de la Agrupació Socialista inserit en els diaris. Els nostres lectors voldran excusarnos.

Correspondència de Redacció

P. D., Ciutat.—Pel excé d'original literari no sabem quan podrà publicar-se l'article amablement tramès. Vol passar per la Redacció?

P. Q., Ciutat.—Id., id.

NOTES.—Preguem a tots els que ens escrivin vulguin donar-nos nom i adreça. No correspondem els escrits anònims. L'original literari acceptat haurà d'esperar un llarg torn pel excé d'original. La nostra Redacció és oberta al públic els dissabtes a la tarda i els dijous a la nit.

Per ajudar a JUSTICIA SOCIAL

Quarta llista de quantitats rebudes

Vilassar.—E. S., 10 ptes.

Barcelona.—M. R., 25 ptes.—M. Roqué, 25 ptes.—J. F., 50 ptes.—J.A., 25 ptes.

Sitges.—J. D., 2 ptes.—P. C., 2'50 ptes.

Malgrat.—F. A., 17 ptes.

Tiana.—C. R., 8 ptes.

Total. . . . 164'50 ptes.

A tots, el nostre cordial agraiment.

Correspondència administrativa

Alella.—M. P.—Rebudes 2'50 suscrip. trimestre

Alella.—E. P. R.—Idem 2'50 idem id.

Figueras.—J. P.—Idem 8 id. un any.

Mataró.—J. C.—Idem 16'8, un any suscrip. seva 8 id. id. A. S.

Sitges.—J. D.—Idem 8 id. id.

Sitges.—P. C.—Idem 45, paquets fins al núm. 9.

Sant Joan de les Abadeses.—F. V.—Idem 2'50, 12 exemp. extra. 1 i «El Socialisme».

Casot de Mar.—J. E. E.—Idem 2'50 ptes. id. trimestre actual. Tramès Extraordinari.

Prades.—J. P. M.—Idem 8 id. un any.

Barcelona.—A. P. B.—Idem 0'90, 7 paquets exemplars 1 al 9.

L'excés d'original ens impideix de publicar la nostra acostumbrada pàgina literària.

SETMANARI SOCIALISTA

Justicia Social
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:
Carrer del Pi, 11. - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:
Marcel·lí Badia, Llobera, 13. - NEUS

REDACTORS I COL·LABORADORS:

Gabriel Alomar - Serra i Moret. - Josep Compañón - Alfons Moneus - Dr. Aiguadé Miró Cristóbal de Domènec - C. Pujos de Climent J. Llorens i Artigas - Dr. Enllit Mira - J. Puig i Ferrater - Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - "Ape" - Rosendo Llates - Dr. Montanyó Ferrer Valldeperas - Roberto Marassi - Manuel Galés - Rosé Lyr - Joan Consero - Alfred Galmà - Dr. Andrés Ovejero - Josep Ricart Sala Manuel Escarza - Josep M.ª Pons i Sabater J. Roscosas i Mercadé - Rafael Campalans - Josep M.ª Tallada - Joan Montserrat - Enllit Soler - Pere Garga - F. Calafons - Josep M.ª de Sureda - Roura i Torrent - Manuel Alcega de Sureda - Dr. Casanoves - Ignasi Iglesias - Carles Rabala - Bellí Balman - Joan Prunçades - Balaguer Borrà - R. Rafols Camí - J. Francés - Jaume Cardós - J. Duran i Guardià-Puig Poljades - Joan Ors. - Dr. Josep Americs.

PRELUS D'ABONAMENT:
A Catalunya:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.

JUSTICIA SOCIAL és l'única periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Obrers del camp! Llegiu i propagueu

"LA TERRA"
SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIO DE BASAIBES DE CATALUNYA»
Es publica cada dissabte. 15 Cts.
Redacció i Administració: Carers, 12. 1.
BARCELONA

IMP. BELLOTTA-LLOBERA, 12.-NEUS

Folletons de JUSTICIA SOCIAL
12 Gener 1924

DOCTRINES SOCIALISTES N.º 7

PEL CAMÍ DE L'ALBA: BREVARI SOCIALISTA

Religió

Hauràs sentit a dir des dels dies de la teva infantesa que un home sense religió és un ésser sense moral: que aquesta terra nostra, Catalunya, es filla del Cristianisme i per a subsistir ha de mantenir-se cristiana; que particularment i col·lectivament el desí de l'home i de la societat és l'accés i el mereixement d'un altra vida supraterrana.

Tant si vens despulat, com vestit d'or i porpra, a dintre teu s'hi amaga el dipòsit, la herència feta de terror, d'egoisme de codícia i de pobresa mental de les generacions que ens han precedit. Per centúries i milenis, els homes incapaços de pene-

trar l'enigma de les lleis universals, han anat engroixint la crosta de supersticions, aberracions i sofismes que empresona l'esperit. La ciència treballa ardidament en rompre aquesta crosta i l'esperit forceja per a lliurar-se d'ella. Tu mateix, Amic, haves sostingut combats singulars i temeraris. Quan les veus exteriors et cridaven, creixia la teva frisança i feies un esforç desmesurat. Després, quan et semblava percebre la llum de l'espai infinit, un llamp del cel t'enlluernava i, esglaiat, estabornit, tornaves a la closca a somniar en la protecció divina.

Nosaltres hem conegut Budha, Confuci, Jesús i tots els llurs satèlits i profetes, i reconeixem que tenim amb tots ells un parentiu llunyà. Només que no ens espanten el vent, ni el foc, ni les onades de la mar, ni la maldat dels homes. Nosaltres veiem sortir el sol, sentim les veus de la tempesta, coneixem els astres de l'espai i ens trovem segurs, acompanyats, feliços. Encara no hem trobat res que ens originés un dubte o ens fes neixer la temptació de recu-

lar cap al racer de la santa ignorància.

Nosaltres no ho sabem tot. Bon troç s'en faltat Però sabem més que Budha, que Confuci, que Jesús, i llurs satèlits i profetes. Tu també saps més que ells, Company. Saps més que ells, perquè entre ells i tu hi ha hagut una gran florida d'homes que t'han deixat un món de veritats altes i profundes que ells, malhaurats! no coneixien.

Nosaltres ho volem saber tot. Per això hem lograt saber qui eren ells i el nexce que ens uneix amb ells. Si callessin ells que fan remor entorn d'aquests noms venerables, sentiriem com una veu majestàtica en les pregones del temps i de l'espai que va dient als homes: «Avant, avant pel camí de l'ideal, avant per la via del Esperit».

Les religions són creades per a redimir a l'home del pecat. Has d'entendre què cosa és el pecat. El pecat és l'abjecció, l'aberració, la superstició. El pecat és la submissió a la injustícia, a la vilesa, a la força bruta. El pecat és, senzillament, l'absència o la mesquineta d'esperit. Per a redimir-te, has d'aban-

donar tota temença o cobardia. Una inflexible llealtat amb el principi que sosté la dignitat humana et privarà de tota baixesa i per consegüent de tot pecat. I estaràs d'acord amb l'essència de totes les religions i seràs l'arbre que rendeix el seu fruit òptim sense extorsió, naturalment.

Les religions són pels homes. Les iglésies són pels humils, pels conformats, pels insuficients. La veu del profeta ha sigut la condensació d'un moment de la consciència universal. La seva iglésia és l'emboicall, la crosta, que creen els homes infims per a recloure la llum triomfant. La iglésia és la reacció de la baixa naturalesa contra la vigoria espiritual de la religió. La religió pot ésser una i eterna i pot ésser múltiple, diversa, infinita. La iglésia serà en tot temps i en tot lloc una organització complementària del regim imperant. Si en el passat la iglésia era el poder, i tot poder dimanava d'ella, avui relegada, envilida, s'aconsola amb el paper secundari de preservar la moral convencional i avalar les lleis absurdes i el domini del

déspota. Per això blasma i condempna tota humana rebeldia i la millor paraula que pot dir-te és: — Conformat, respecta els privilegis i postposa tota vindicació per a l'altra vida.

Es cosa petita i vulgar la d'entendre el principi bàsic del sistema. El bon capitalista l'enten perfectament i és sempre un accionista de la iglésia que agaveilla i explota la religió del seu país. I Tu, Amic meu, que has d'ésser? No podràs negar que Catalunya va neixer cristiana, que les seves arrels històriques es confonen en les llunyanies del temps amb les del Cristianisme paràssit de l'imperi, ferment de reaccions locals, generador del poder abusiu i d'autoritat irresponsable que plana sobre vides i hisendes com una maledicció del cell. No podràs ignorar la seva infiltració en el nostre cos social, la seva vinculació en els costums, sentiments i fantasia del poble nostre. Que has de fer?

Mal aniria que aquest fet pogués variar la vostra direcció. Mal aniria que un deure de llealtat mal entès privés a l'oruga de devenir papellona. El normal

desencadenament de la vida no ens obliga pas a renegar del passat ni tampoc a deturar-nos en el camí de la evolució. No ho comprens?

Pel camí per on passava el nostre pare Sant Francesc caminem avui nosaltres alegres i radiants de poder resar en la llengua del segle XX la tendra oració pan-teística que ell ens ensenyava. Beurem l'aigua en aquell mateix pou de vida. I això ens lliura de tota recança i de tot sensible esqueixament. No podem consentir que el nostre esperit resti adormit en les llavors ignotes i que la nostra terra quedi presonera en els foscos jardins medievals. Es amb ella tota entera que ens llencem a la pira que ha de transubstanciar-nos per a poder integrar dignament la societat de l'avenir.

M. Serra i Moret
(Seguirà.)